

جلد اول
اسماعیل سپه‌وند

انشارات سوره مهر (وابسته به حوزه هنری)

دفتر فرهنگ و مطالعات پایداری مراکز استانی / استان لرستان

ب ل د چ ی

جلد اول

اسماعیل سپهوند

وبلاستار: اکرم نژدهوست گنگ

طرح جلد: محمدرضا پارسا

چاپ، صحافی: واژه پرداز اندیشه- چاپ اندیشه

چاپ: ۱۳۹۷

مهرگان: ۲۵۰ نسخه

شابک دوره: ۰۰-۰۳-۰۰۰-۶۰۰-۹۷۸

شابک ج ۱: ۰۰-۰۳-۰۶۱۰-۰۰۰-۹۷۸

سرشناسه: سپهوند، اسماعیل، ل، ۱۳۴۷ -

عنوان و نام پدیدآور: بی‌نامی ها / اسماعیل سپهوند: [برای] حوزه هنری استان لرستان.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات سوره مهر، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ج ۲.

شابک: دوره: ۰۰-۰۳-۰۶۰۹-۰۰۰-۹۷۸؛

ج ۱: ۰۰-۰۳-۰۶۱۰-۰۰۰-۹۷۸؛

ج ۲: ۰۰-۰۳-۰۶۱۱-۰۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: سپهوند، اسماعیل، ۱۳۴۷ - - - - - خطرات

موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ - - - - - خطرات

موضوع: Personal narratives -- 1980-1988 Iran -- aq

شناسه افزوده: سازمان تبلیغات اسلامی. حوزه هنری (لرستان)

شناسه افزوده: شرکت انتشارات سوره مهر

رده بندی کنگره: ۱۳۹۵ / ۲۵۴۳ / DSR1629

رده بندی دیویی: ۹۵۵ / ۰۸۴۳۰۹۲

شماره کتاب شناسی ملی: ۴۳۷۰۵۳۳

نشانی: تهران، خیابان حافظ، خیابان رشت، پلاک ۲۳

صندوق پستی: ۱۱۴۴-۱۵۸۱۵

تلفن: ۶۱۹۴۲ سامانه پیامک: ۳۰۰۰۵۳۱۹

تلفن مرکز پخش: (پنج خط) ۶۶۴۶۰۹۹۳ فکس: ۶۶۴۶۹۹۵۱

www.soremehr.ir

نقل و چاپ نوشته ها منوط به اجازه رسمی از ناشر است.

فهرست

پیش‌گفتار.....	۹
مقدمه.....	۱۱
فصل اول: تاریخچه عملیات	۱۷
جایی که شروع شد.....	۱۹
فصل دوم: عملیات رمضان	۵۱
اولین روزهای اعزام.....	۵۳
مستقر شدن در پایگاه شهید رجایی.....	۶۰
روزهای آموزش ۱.....	۶۷
روزهای آموزش ۲.....	۷۲
خط مقدم.....	۷۷
اشتباه گرفتن نیروهای خودی با عراقی ها.....	۸۴
داوطلبانه رفتن روی مین.....	۸۹
کل کل با برادران ارتشی، پیش از عملیات.....	۹۴
شب آغاز عملیات.....	۱۰۱
عملیات رمضان.....	۱۱۱
گیر کردن در محاصره.....	۱۲۴
گرم‌زدگی و هوس آب‌تنی.....	۱۳۵
درگیری بچه‌های بسیجی و برادران ارتشی.....	۱۴۰
برگشت به خانه و شرکت در مسابقات کشتی.....	۱۴۳

فصل سوم: عملیات مقدماتی ۱۵۱

اعزام دوباره به جبهه و دوره‌های آموزش	۱۵۳
اردوهای آمادگی پیش از عملیات	۱۶۵
خبرهای بد پیش از عملیات	۱۷۸
عملیات و مأموریت ناتمام	۱۸۶
اعزام دوباره و گودال قتلگاه	۱۹۶
فوت پدر	۲۰۴

فصل چهارم: شناسایی جفیر ۲۰۹

اولین گام‌های ورود به واحد اطلاعات عملیات	۲۱۱
بین شناسایی	۲۲۱
سرشناسایی ها	۲۳۱
ندادن اطلاعاتی به فرمانده تیپ	۲۳۶
لورفتن شناسایی	۲۴۰
پخش ترانه در خط عراب‌ها	۲۴۷

فصل پنجم: عملیات و معجزه ۲۵۷

حادثه‌ای تلخ در ماتور	۲۵۹
حرکت به سمت بستان	۲۷۳
اولین بازدید و توجیه منطقه	۲۸۲
دستور فرماندهی برای شناسایی سریع	۲۹۳
شناسایی و قدم به قدم با میدان مین	۲۹۹
برگشت از شناسایی و تحلیل مسیر	۳۱۸
اختلاف نظریں نیروهای شناسایی / آماده شدن برای عملیات	۳۲۷
حرکت شبانه میان رمل‌ها	۳۴۴
اضطراب‌ها و میدان مین اول	۳۵۵
شروع درگیری	۳۶۶
ادامه عملیات، ادامه ناکامی	۳۸۷
بازگشت به منطقه عملیاتی و جست و جویان جنازه‌ها / چند روایت	۴۰۳

فصل ششم: زبیدات ۴۱۳

- ۴۱۵..... شناسایی بدون حساب و کتاب
۴۳۰..... زندان زبیدات، حسرت عملیات
۴۳۸..... اصابت توپ به مقراطلاعات
۴۴۸..... آموزش های تخصصی / شروع شناسایی های دونفره با حسین منصوری
۴۶۵..... عبور از میدان / شروع عملیات
۴۷۶..... بگشت به شفیع خانی و کتک کاری / شروع آموزش

فصل هفتم: والفجر ۹ ۴۸۱

- ۴۸۳..... ریس هایی از کلاس آموزش تخریب
۴۹۴..... مسخر شدن در زمان ارتفاعات و توجیه شدن برای عملیات والفجر ۹
۵۱۰..... حرکت به سمت کاناسر
۵۲۰..... راهپیمایی ریزبان اول / میدان مین
۵۳۳..... تصرف کاناسر / گشتن تنه
۵۶۱..... دستور برگشت به نیروهای تخریب / گرفتن چند اسیر جنگی
۵۷۲..... باز کردن چند میدان / دعوا سرنام / شروع پاتک های دشمن
۵۸۷..... عقب نشینی از کاتو / شهادت برل

تصاویر ۶۰۵

پیش‌گفتار

در سیر دنیا جنگ‌ها همواره ویرانی، آوارگی، و تخریب منابع حیاتی کشورها را به دنبال دارند؛ به طوری که آثار این وقایع تا سال‌ها و شاید قرن‌ها از حافظه تاریخی ملت پاد نمی‌شود و آثار جسمی و روحی حاصل از جنگ ادامه زندگی مردم را در پس‌ها، پس از جنگ نیز متأثر می‌سازد. اما، آنچه از این همه ویرانی و آوارگی به یک ملت می‌شود چیست؟ به عبارت دیگر، آیا می‌شود رهاوردی ارزشمند از این واقعه رنج‌بار حاصل کرد؟ درواقع، اکثر ما می‌دانیم در جنگ چه چیزایی از دست می‌رود؛ آنچه نمی‌دانیم آن است که چه چیزهایی از ایر رویداد ناگزیر به دست می‌آید. آنچه از این رویداد به دست می‌آید درواقع سرمایه‌گذاری است که می‌تواند نقشه راه را در مسیرهای سیاسی - اجتماعی و فرهنگی ترسیم کند؛ به شرط آنکه اولاً فراموش نشود، ثانیاً به درستی ثبت شود، و ثالثاً، خوب از آن استفاده شود. ملتی که حافظه تاریخی نداشته باشد مجبور خواهد بود هر موضوع را چند بار تجربه کند و این یعنی هدر رفتن منابع مادی و انسانی یک کشور. میراث فرهنگی - تاریخی معاصر ایران ثروت ملی و منبعی بسیار غنی برای فعالیت‌های فرهنگی و هنری است. ضرورت شناخت همه و همه حضور مردم در هشت سال دفاع مقدس از نیازها و اولویت‌های امروز فرهنگ ماست. با نگاهی به رسانه‌های پُرشمار سایر کشورها، درمی‌یابیم، به‌رغم گذشت بیش از هفتاد سال از جنگ جهانی دوم، هنوز منبع اصلی ساخت آثار جذاب سینمایی و تلویزیونی آن‌ها وقایع این جنگ است؛ به طوری که حتی برای کشورهایی مثل ایران، که حضور مستقیم در آن جنگ نداشته‌اند، بسیار جذاب و دیدنی است.

یکی از مسائل مهم در فرهنگ و هنر مسئله تولید محتواست. این موضوع در نقاط مختلف دنیا براساس فرهنگ و مذهب و وقایع تاریخی آن سرزمین تعریف می‌شود و هدف از آن کمک به حذف نقاط ضعف فرهنگی و ارائه بخش‌های مفید و برجسته فرهنگ در قالب آثار هنری است. این محتوا معمولاً خصوصیات ملی و مذهبی و تاریخی هر فرهنگ را دربرمی‌گیرد و می‌تواند با ارائه قالب محصولات فرهنگی، ضمن ماندگار ساختن این شاخص‌ها، در شکل‌گیری فرهنگ عمومی تأثیری بسزا داشته باشد. دفاع مقدس، به عنوان مهم‌ترین رویداد تاریخ معاصر کشور، پس از پیروزی سکوهند انقلاب اسلامی، سرمایه معنوی گران‌بهای جهت تولید محتوا برای محصولات فرهنگی و هنری در کشور به شمار می‌رود و می‌تواند مبنایی مهم برای انتقال ارزش‌های انقلاب اسلامی به نسل‌های آینده کشور باشد.

تاکنون فعالان حوزه فرهنگ و هنر با توجه به اهمیت اسناد و طبقه‌بندی اطلاعات دفاع مقدس از سبک‌های دستگاه‌های مرتبط، مانند بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس، بنیاد شهید و امور ایثارگران و رسانه ملی، صورت گرفته است. بی‌شک گردآوری اسناد و مدارک مربوط به دفاع مقدس از اهمیتی ویژه برای مستندسازی این رویداد برخوردار است. اما، مادامی که این اسناد و اطلاعات به محصولات هنری و ادبی و سینمایی تبدیل نشوند امکان ارائه مناسب آن‌ها به مخاطبان وجود نخواهد داشت. درواقع، این بخش از کار، یعنی تبدیل مستندات به محصولات هنری قابل ارائه به مخاطب، ظریف‌ترین و تخصصی‌ترین بخش این فرایند است که حوزه هنری، به عنوان مرکز هنر انقلاب اسلامی، عهده‌دار این مهم است. اثر پیش‌رو را به جرئت می‌توان نخستین روایت ادبی بلند از حقایق دفاع مقدس در استان لرستان به شمار آورد؛ روایت حماسه از زبان کسانی که حرف‌هایی برای نگفتن دارند.

حوزه هنری استان لرستان